

Yabancı Unsurlu Miras İlişkilerinden Doğan Uyuşmazlıklarda Mirasın Reddine Uygulanacak Hukuk

Applicable Law to the Refusal of Inheritance Concerning About the Disputes Related to Foreign Elements

Doç. Dr. Sema ÇÖRTOĞLU KOCA^()
Doç. Dr. İpek YÜCER AKTÜRK^(**)*

Özet:

Yabancı unsurlu miras ilişkilerinde yasal veya atanmış mirasçılarının mirası reddetmesi durumunda, yetkili mahkemenin milletlerarası özel hukuk kurallarına göre hangi devletin hukukunun uygulanacağını tespit edilmesi büyük önem arz eder. Mahkemenin uygulanacak hukuk olarak Türk hukukunu tespit etmesi halinde, Türk Medeni Kanunu uygulama alanı bulacaktır. Türk Medeni Kanunu'nun 605-618. maddeleri arasında düzenlenen mirasın reddi kurumu, mirasçılara mirasçılık sıfatlarını kendi iradeleri ile sona erdirmeye hakkı sunar. Mirasın reddi, esas olarak yasal ve atanmış mirasçılıkta egemen olan külli halefiyet ilkesinin yumuşatılmasını amaçlar. Zira, mirasbırakanın ölümü ile terekenin aktifi yanında pasifinin de kanun gereği mirasçılara geçişi, mirası reddetme hakkı ile dengelenmiştir. Türk Miras Hukukunda geniş bir uygulama alanına sahip olan miras reddi kurumunun farklı yönleriyle ele alınması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler:

Mirasın Reddi, Uygulanacak Hukuk, Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun, Türk Medeni Kanunu, Mirasçı.

Abstract:

In the case of legally or testamentary heirs rejecting the inheritance that includes foreign (international) element, it is of the utmost importance that the competent court determines which state law is to be applied according to the private international law rules. If the court determines the Turkish law as the applicable law, the Turkish Civil Code will be able to be applicable. Institution of refusal of inheritance, which is stated in Art. 605-618 in Turkish Civil Law, gives a right the heirs to break their heirship with their intents. Refusal of inheritance aims to alleviate the principle of universal succession, that dominates in legal and testamentary heirship. Therefore, not only the incomes but also liabilities of the estate pass to heirs by law, right of refusal of inheritance even out this situation. Institution of refusal of inheritance have a wide application area in Turkish Inheritance Law. For this reason, institution of refusal of inheritance has to handle with different points.

Keywords:

Refusal of Inheritance, Applicable Law, Code of Turkish Private International Law and Procedural Law, Turkish Civil Code, Heir.

^(*) Başkent Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Devletler Özel Hukuku Anabilim Dalı, Öğretim Üyesi, sema@baskent.edu.tr

^(**) Başkent Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Medeni Hukuk Anabilim Dalı, Öğretim Üyesi, yucer@baskent.edu.tr

Makale geliş tarihi: 24.09.2018 - Makale kabul tarihi: 23.11.2018

Fransız Milli ve Milletlerarası Tahkim Hukukunda Tahkim Reformuna Dair Kararname (Madde 1442 - 1462) ile Türk Tahkim Hukuku (HMK, MTK) Hükümlerinin Mukayesesi (Karşılaştırılması)

La Comparaison du Decret Reformant de L'arbitrage Interne et International en Droit Français et les Dispositions de L'arbitrage Turc

Dr. Öğr. Üyesi Alim TAŞKIN^()*

Özet:

Tahkim Reformuna Dair Kararname, Fransız milli tahkim hukukunu olduğu kadar, Fransız milletlerarası tahkim hukukunu da çağdaştırmaktadır. Tahkim anlaşması, hakem kurulu kararlarının tenfizi ve tebliğine ilişkin hükümleri yumuşatmaktadır. Taraflar hakkında ihtiyati haciz ve teminat hariç olmak üzere ihtiyati tedbir ve ara kararı verebilme konusunda hakem kurulunun yetkisini açıklamaktadır. Tahkim anlaşması, bir tahkim şartı şeklinde veya bir anlaşma şeklinde olabilir. Tahkim şartı, aralarında bir veya birden çok sözleşme olan tarafların bu sözleşmelerden birinden veya birkaçından doğabilecek uyuşmazlıkların tahkim yoluyla çözülmesi konusunda yaptıkları anlaşmadır. Anlaşma, doğmuş olan bir uyuşmazlığın taraflarının bu uyuşmazlığı tahkime tabi tutmak konusunda yaptıkları sözleşmedir. Kendisine hakemlik önerilen kimse, bu görevi kabul etmeden önce tarafsızlık ve bağımsızlığından şüpheyi gerektirebilecek hal ve şartları açıklamak yükümlülüğündedir. Hakem aynı şekilde görevinin kabulünden sonra ortaya çıkabilecek durumları da gecikmeksizin taraflara bildirmek yükümlülüğündedir. Bağımsızlık ve tarafsızlık hakkındaki hükümler tahkim yasaları ve yönetmeliklerinin çoğunda bazen birlikte bazen de ayrı olarak düzenlenmiş bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler:

Tahkim Şartı, Tahkim Sözleşmesi, Hakemlerin Bağımsızlığı, Hakemlerin Seçilmesi, Hakemlerin Azli, Hakemlerin Görevden Çekilmesi, İç Tahkim, Uluslararası Tahkim, Tahkim Reformu.

Sommaire:

Le décret modernise le droit français de l'arbitrage tant interne qu'international. Il assouplit les règles relatives au compromis d'arbitrage, a l'exequatur et a la notification des sentences arbitrales. Il affirme l'autorité de la juridiction arbitrale, en lui permettant notamment de prononcer a l'égard des parties a l'arbitrage des mesures provisoires ou conservatoires, a l'exception dessaisies conservatoires et suretés judiciaires. La convention d'arbitrage prend la forme d'une clause compromissoire ou d'un compromis. La clause compromissoire est la convention par laquelle les parties a un ou plusieurs contrats s'engagent a soumettre a l'arbitrage les litiges qui pourraient naître relativement a ce ou a ces contrats. Le compromis est la convention par laquelle les parties a un litige né soumettent celui-ci a

^(*) Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Anabilim Dalı, Öğretim Üyesi, taskin@gazi.edu.tr

Makale geliş tarihi: 21.09.2018 - Makale kabul tarihi: 05.12.2018

Doğrudan Teknoloji Transferinin Bir Çeşidi Olarak Uluslararası Franchise Sözleşmelerinin Esasına Uygulanacak Hukuk

Applicable Law to Substance of International Franchise Agreements as a Kind of Direct Technology Transfer

Arş. Gör. Gökçe KELAHMET^(*)

Özet:

Günümüz küreselleşen toplumsal yapısında, teknoloji transferi birden çok devlet arasındaki etkileşimde önemli bir yere sahip olmaya başlamıştır. Uluslararası mecrada söz konusu teknolojinin piyasalara sürülmesi, sahip olduğu teknolojiyi transfer edenin ve bu teknolojiyi alanın ortaya çıkabilecek risk ve avantajları da paylaşıp üstlenmeleri adına lisans hakkının kullanılmasına ilişkin sözleşmelerin akdedilmesi, adi veya ticari iş birliklerinin kurulması yolu ile gerçekleştirilmektedir. *Franchise* sözleşmesinin içinde barındırdığı unsurlar, bu sözleşmeye teknoloji transferini de kapsayan bir sözleşme olma niteliği kazandırmaktadır. Farklı ülkelerdeki gerçek ve tüzel kişiler arasında ticari bir ilişki ve sistem kuran *franchise* sözleşmeleri son yıllarda daha çok rağbet görmeye başlamıştır. *Franchise* sözleşmeleri kendine özgü sözleşmeler olup, sözleşmenin taraflarına yüklediği borçlar ve edimler önem arz etmektedir. Bu bağlamda, uluslararası mecrada akdedilen *Franchise* sözleşmelerine ilişkin olarak ortaya çıkan uyumsuzluklarda sözleşmenin esasına uygulanacak hukuku tespit etmeye yönelik olan bu akademik çalışma yapılmış ve bu husus karşılaştırmalı olarak Roma I Tüzüğü ve 5718 Sayılı MÖHUK hükümleri kapsamında değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler:

Uluslararası Franchise Sözleşmesi, Doğrudan Teknoloji Transferi, Uygulanacak Hukuk, Roma I Tüzüğü, Milletlerarası Özel Hukuk Kanunu.

Abstract:

In today's globalizing societies, transfer of a technology started to has an important role on interaction between states Technology transfer. In international area, an existing technology is being launched to markets through; concluding agreements between parties to exercise rights related to license and connectively undertake any risk or share any advantages or, establishing joint ventures or commercial partnerships. As it is addressed in detail within this article, the facts and elements of franchise agreements qualified them as agreements contain technology transfer. On the other hand, even though franchise agreements became more popular within last decade to establish trade relations and system between persons, companies and cooperation from different states; due to the that franchise agreements are *sui generis* contracts, parties' rights and obligations have importance. Within all above mention facts, this article points out law applicable to substance of international franchise agreements as a kind of direct technology transfer and evaluate this issue under Rome I Regulation and Turkish International Private and Procedural Law (Act No. 5718) comparatively.

Keywords:

International Franchise Agreements, Direct Technology Transfer, Applicable Law, Rome I Regulation, Turkish International Private and Procedural Law.

^(*) Çaç Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Milletlerarası Özel Hukuk Anabilim Dalı, Araştırma Görevlisi, gokce.kelahmet@mids.ch
Makale geliş tarihi: .03.10.2018 - Makale kabul tarihi: 14.12.2018

Physical Oil Trading and Formation of Sales Contracts

Fiziksel Ham Petrol Ticareti ve Petrol Satış Kontratlarının Oluşumu

Yamaç GÜNEYLİ^(*)

Abstract:

Today international oil trading industry has been characterized by the dominant position of Multinationals, major traders and NOCs. In return, they all received a stream of income through oil trading under enforceable contracts. Our focus is not only on the mechanism of oil trading market but has to be the words and the parties' conception of the sales contract to be signed.

We ask what the parties' intention at the negotiation process and what the words in a preliminary written agreement would mean for Judges. The answers necessitate that promises in negotiation should manifest an intent to be bound and meeting of minds for a potential transaction should be clearly understood through the view of the 3rd party.

Although this article is intended as a beginner guide, I hope it will also find favor with the more experienced energy counselors.

Keywords:

Physical oil Trading, Oil Sales Contract, Contract Formation, Objective Assent, Meeting of Minds.

Özet:

Bugün uluslararası ham petrol ticareti, baskın pozisyondaki Çokuluslu petrol şirketleri, başlıca büyük simsarlar ve milli petrol şirketleri tarafından şekillendirilmektedir. Buna mukabil, bu şirketler icra kabiliyeti yüksek kontratlar çerçevesinde ham petrol ticareti yoluyla büyük bir gelir akışından pay sahibi olmaktadır. Bu yüzden çalışmamızda, öncelikle petrol ticaretine ilişkin piyasanın işleyişi kısaca anlatılmış, sonrasında piyasa oyuncularının imzaladıkları kontratlardaki sözleri ve kavrayışlarıyla ilgilenilmiştir.

Sorulan sorular, tarafların müzakere sürecindeki niyetlerinin ne olduğu ve tarafların üzerinde anlaştığı ön metindeki sözlerin hakim için ne anlama geldiğidir. Verilmesi gereken cevaplar ise, müzakere sırasında verilen vaatlerin, sözleşme ile bağlı olma niyetinin bir tezahürü olmasını ve potansiyel bir alışveriş için iradelerin ortak bir noktada buluşmasının 3. Kişiler tarafından bile açıkça idrak edilmesini gerektirmektedir.

Bu makaleyi yazmaktaki amacımız konuya ilk kez hasıl olanlar için bir rehber niteliği taşısa da, makalemin enerji konusunda daha deneyimli hukukçu ve danışmanların da dikkatini çekeceğini umut ediyorum.

Anahtar Kelimeler:

Fiziksel Ham Petrol Ticareti, Ham Petrol Satış Kontratı, Kontrat Oluşumu, Objektif Rıza, İradelerin Buluşması.

^(*) Petrol Y. Müh.-Hukukçu,
ygüneyli@hotmail.com

Makale geliş tarihi: 05.08.2018 - Makale kabul tarihi: 26.11.2018

Düzenleyici İdari İşlem Bağlamında ABD Başkanlık Yürütme Emri

USA Presidency Executive Order in the Context of Regulatory Administrative Transaction

Doç. Dr. Mehmet Emin AKGÜL^()*

Özet:

ABD Anayasası yürütme organının yetki sahasını Anayasada açık ve örtülü olarak düzenlemek yöntemini seçmiş görünmektedir. Başkanlık/Yürütme makamına yüklenen yetki ve görev uzamı, kuvvetler ayrılığı teorisinin zaman içinde değişen anlamı, ABD'nin Dünya politikasındaki yeri dikkate alındığında farklılaşmıştır. Başkanın etkinliğinin göstergesi yürütme emirlerini kullanmadaki tutumudur. Yürütme emirleri, ABD Başkanının idari faaliyetlerle ilgili olarak federal idare organlarına verdiği emirler şeklinde olarak tanımlanmaktadır. Yürütme emirlerinin başkana tanınan istisnai bir düzenleme yetkisi olmadığı ancak kuvvetler ayrılığı ilkesi içinde yürütmenin bir işlevi olarak kabul edilmesi gerekmektedir. Yürütme emrinin belirli bir yasaya bu olmadığı zaman ise her şartta Anayasa ve yasalara dayalı olarak kullanılması ise değişmez bir kuraldır.

Anahtar Kelimeler:

Yürütme, Başkan, Yürütme Emri, Yürütme Yetkisi, Kuvvetler Ayrılığı.

Abstract:

The US Constitution seems to have chosen the method of organizing the power of the executive in a clear and implicit in the Constitution. The power and duty space loaded on the presidency / executive, the changing meaning of the theory of separation of powers over time, has been differentiated considering the place of the US in world politics. The indicator of the president's activity is his attitude towards using executive orders. Executive orders are described as directions of President of the United States to federal administrative organs about the administrative issues. Executive orders are not exceptional regulation power that is vested in president but also must be agreed as a function of executive organ in the separation of power system. Executive order must base on certain law. If it doesn't base on certain law, It's a constant rule that power of the executive order must be used as constitutionally and lawfully.

Keywords:

Executive, President, Executive Order, Power of the Executive, Separation of Power.

^(*) Başkent Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, İdare Hukuku Anabilim Dalı, Öğretim Üyesi,
meakgul@baskent.edu.tr
Makale geliş tarihi: 16.10.2018 - Makale kabul tarihi: 10.12.2018